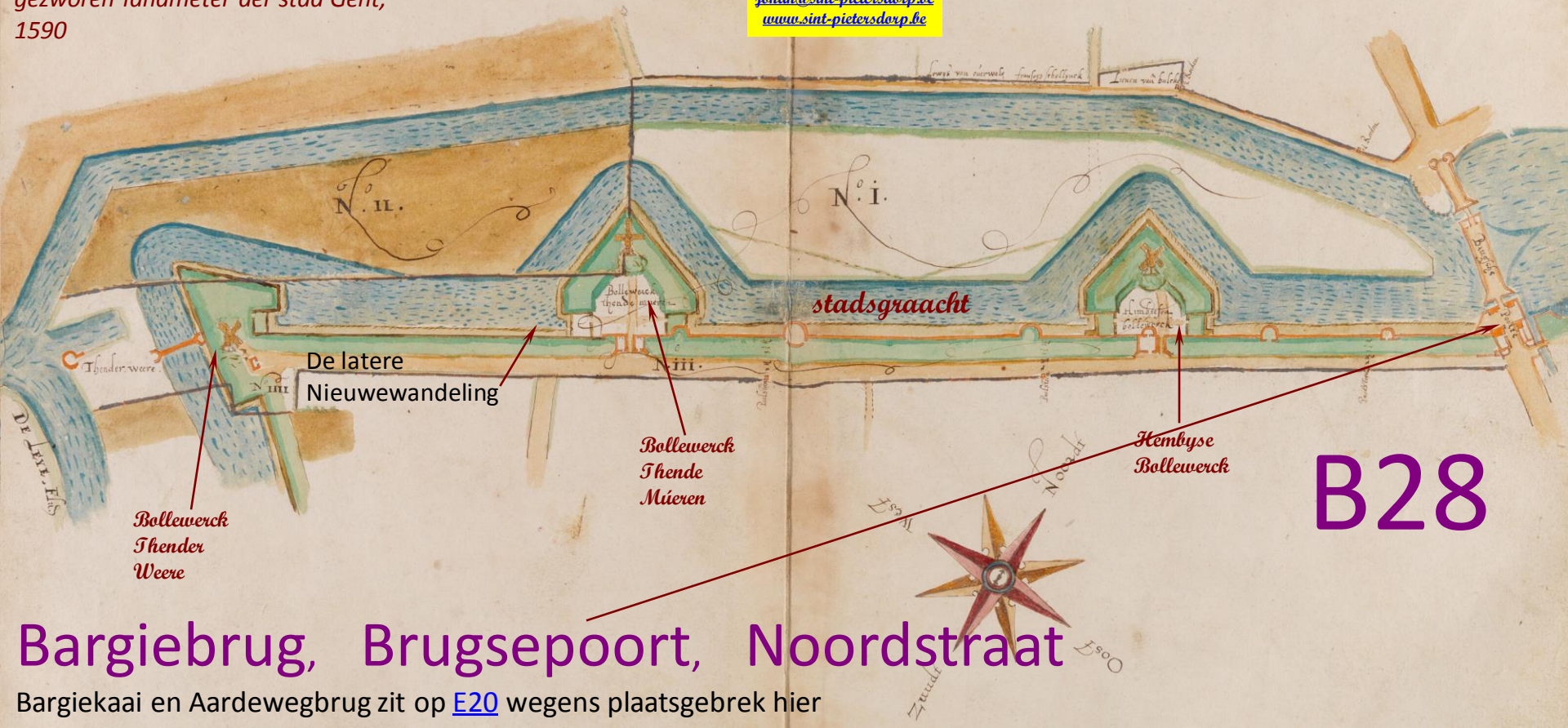

DESCRIPTEE VAN
FORTIFICATIE VAN THENDER WEEKE TOTTER BRUGSCHE Poorte.

Stadsvesten van
Einde Were tot
Brugse Poort

Uit het kaartenboek van *Jan De Buck*,
gezworen landmeter der stad Gent,
1590

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

B28

Bargiebrug, Brugsepoort, Noordstraat

Bargiekaai en Aardewegbrug zit op [E20](#) wegens plaatsgebrek hier

Een detail uit een grondplan van Jan De Buck, anno 1590, ter illustratie v/d complexiteit v/d Brugse Poorte.

Om langs deze kant in de stad te geraken diende men over een paar ophaalbrugjes en langs de dubbele poort.

Blijkbaar geen sinecure!

Waldam

Op deze afdruk van een kopergravure uit 1678 v/d hand van **Gérard Jollain** zien we een stadspanorama in vogelperspectief genomen van net buiten de Brugsepoort en in de cartouche bovenaan een plattegrond v/d stad. Het **wapenschild van Gent** links en dat van Frankrijk rechts.

Met een kritisch oog valt meteen op dat de Lieve met ~~het Rabot~~ en de Brugse vaart op de voorgrond onjuist zijn weergegeven. Ook de Muidpoort op het plannetje ligt aan de verkeerde kant. Deze afdruk is dus inderdaad **gespiegeld**.

Op de vlg. dia heb ik het geheel volledig bewerkt tot een correct beeld met de reële situatie.

ANDAVVM, Amplissima Flandria urbs, a Iulio Caesare condita, fluminibus nobilibus amena, ampla, acaosa, innumere cultaque domus, fecunda virorum ingenia, suos enim habet ut Louanium meditationi studios aptos recessus, magnifica templa, calum per quam benignum gentem frugalem magis diceris amparcam, est Gadavaum et pluribus Sanctorum corporibus et nobilibus monasteriis exornatum. Iola V. Aug. vitæ principum delit, quo sane minus est commendabile, quam quod ab ipso Gallorum imperatore expugnata fuerit die 9 martii 1678.

GAND est la ville capitale du Comté de Flandre, elle fut bastie par Iulius Cesar, les rivières qui l'arrosent contribuent à la beauté et à la commodité de cette ville, elle est considerable tant pour sa grandeur, la regularité de ses temples, la bonté de son air, que pour la tres magnifique structure de ses bastimens. Il y a quantité de Colleges, Hospitaux, et Monasteres. Cette ville a eu l'advantage d'estre le lieu de la naissance de l'empereur Charles V. mais ce qui la doit rendre plus illustre, cest l'honneur que luy a son nostre invincible Monarque Louis 14. de l'attaquer en personne et de la reduire a son obéissance le 9 Mars 1678.

Ets van
Gérard Jollain
op vorige dia,
ditmaal
horizontaal
gespiegeld en
gecorrigeerd
daar waar
nodig naar de
werkelijkheid.

Zie vlg. dia

Aan het hoofd van de Staten van Vlaanderen stonden Albrecht en Isabella. Deze gaven de toelating tot het graven van het kanaal Gent - Brugge. **Het vervoer van goederen zou tolvrij zijn.** Dit startte aan de Brugse poort en eindigde in het Minnewater in Brugge. Voor de Bruggelingen is het natuurlijk het omgekeerde.

Aan het begin van de Brugse vaart zal later **de Coupure** worden aangesloten rond 1750-'55 om een betere verbinding te krijgen met de Graslei. Reeds vanaf de 17^e eeuw was Gent bereikbaar met grote schepen, eerst via Brugge en dan via Oostende.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Bargiekaai

Alles is hier nu bebouwd

kaart
Vlg. dia →

Zuidkaai

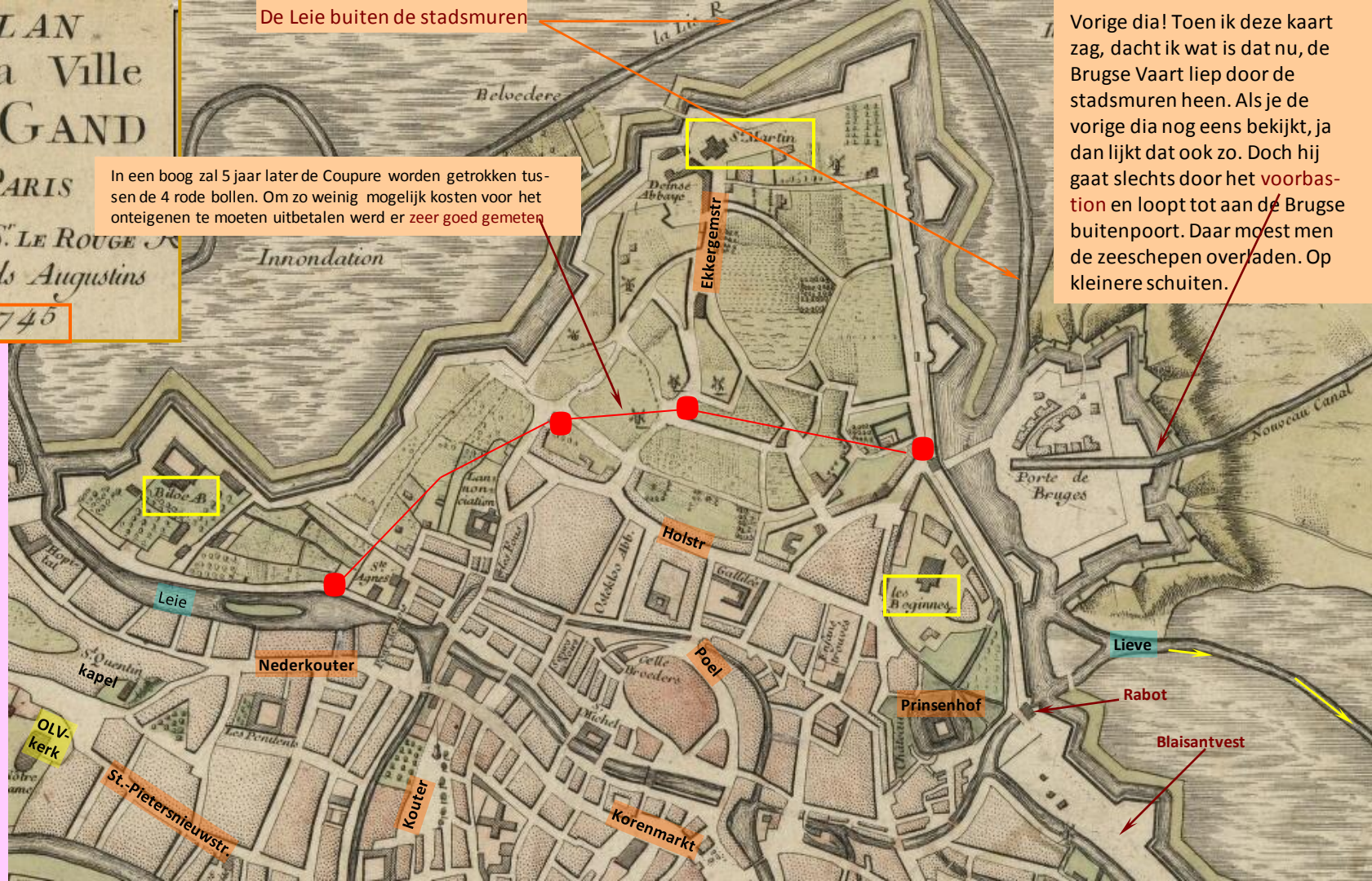
1745

De Leie buiten de stadsmuren

Vorige dia! Toen ik deze kaart zag, dacht ik wat is dat nu, de Brugse Vaart liep door de stadsmuren heen. Als je de vorige dia nog eens bekijkt, ja dan lijkt dat ook zo. Doch hij gaat slechts door het **voorbastion** en loopt tot aan de Brugse buitenpoort. Daar moest men de zeeschepen overladen. Op kleinere schuiten.

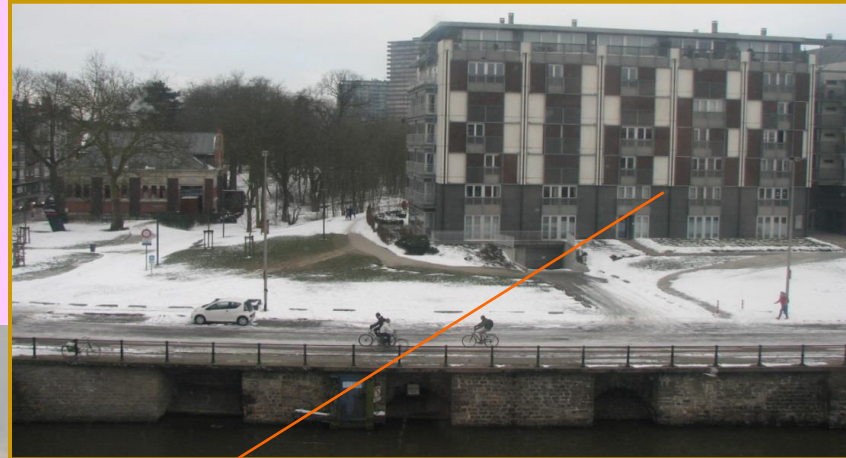
10 jaar na
het maken
van deze
kaart werd
de Coupure
feestelijk
geopend

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Waldam is nu de kaai van de Contributiebrug tot de Noordstraat. Vroeger was het een echte afdamming die de oude Brugse poort omringde, op oude kaarten van Gent van 1550 tot 1799 nog altijd merkbaar. Wal betekent oorspronkelijk aarden verhoging als verdediging tegen een vijand.

Het complex v/d westelijke vestinggrachten bij de Brugse poort. Aquarel van Wynantz ± 1821. In 1902 werden in Den Haag een 30-tal werken van Wynantz die hier soldaat was tijdens de Hollandse periode aangekocht door de Stad Gent.

Wynantz 1822

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het gebouw van de latere glasfabriek "La Lys" op de vlg. dia

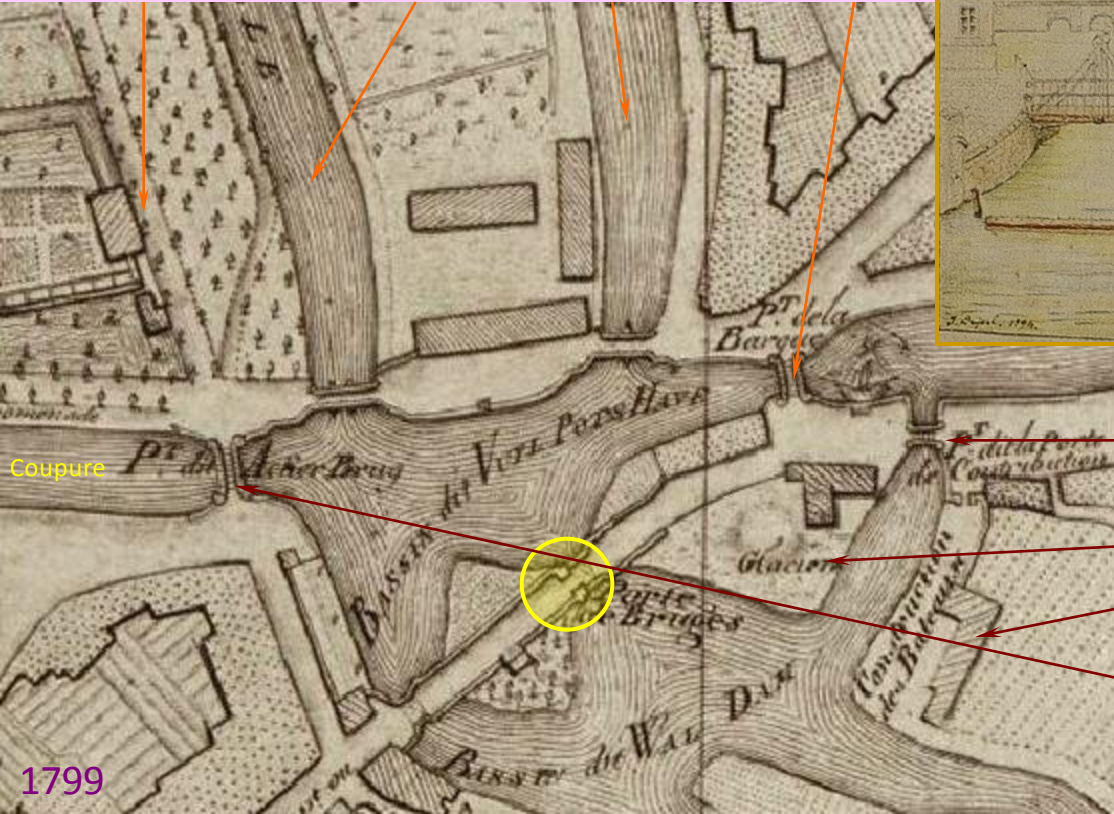
De stadsgracht (evenwijdig met de Nieuwe Wandeling)
& de Driegatenbrug

Houten draaibrug

Waldam

De 1^e Brugse poort, er waren er 2

Nieuwewandeling Oude stadsgracht Leie Bargiebrug

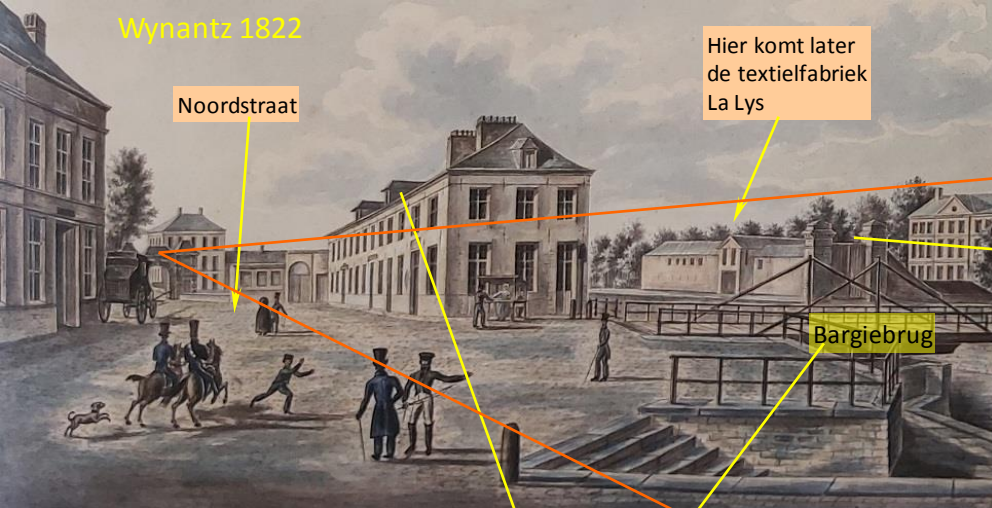
IJselder

Scheepswerf

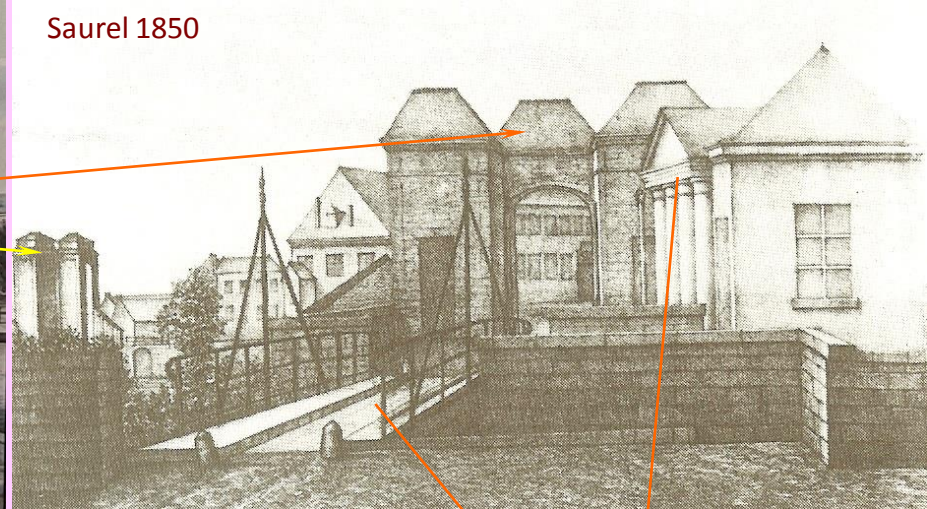
De huidige **Contributiebrug** heette voorheen de Akkerbrug en de Contributiestraat de Walstraat.

1799

Wynantz 1822

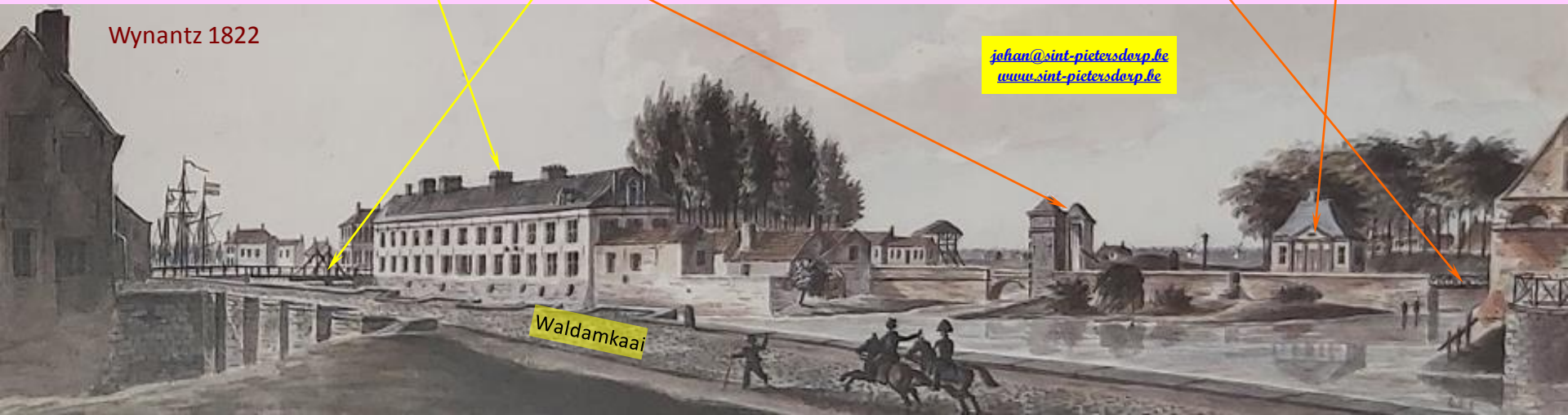

Saurel 1850

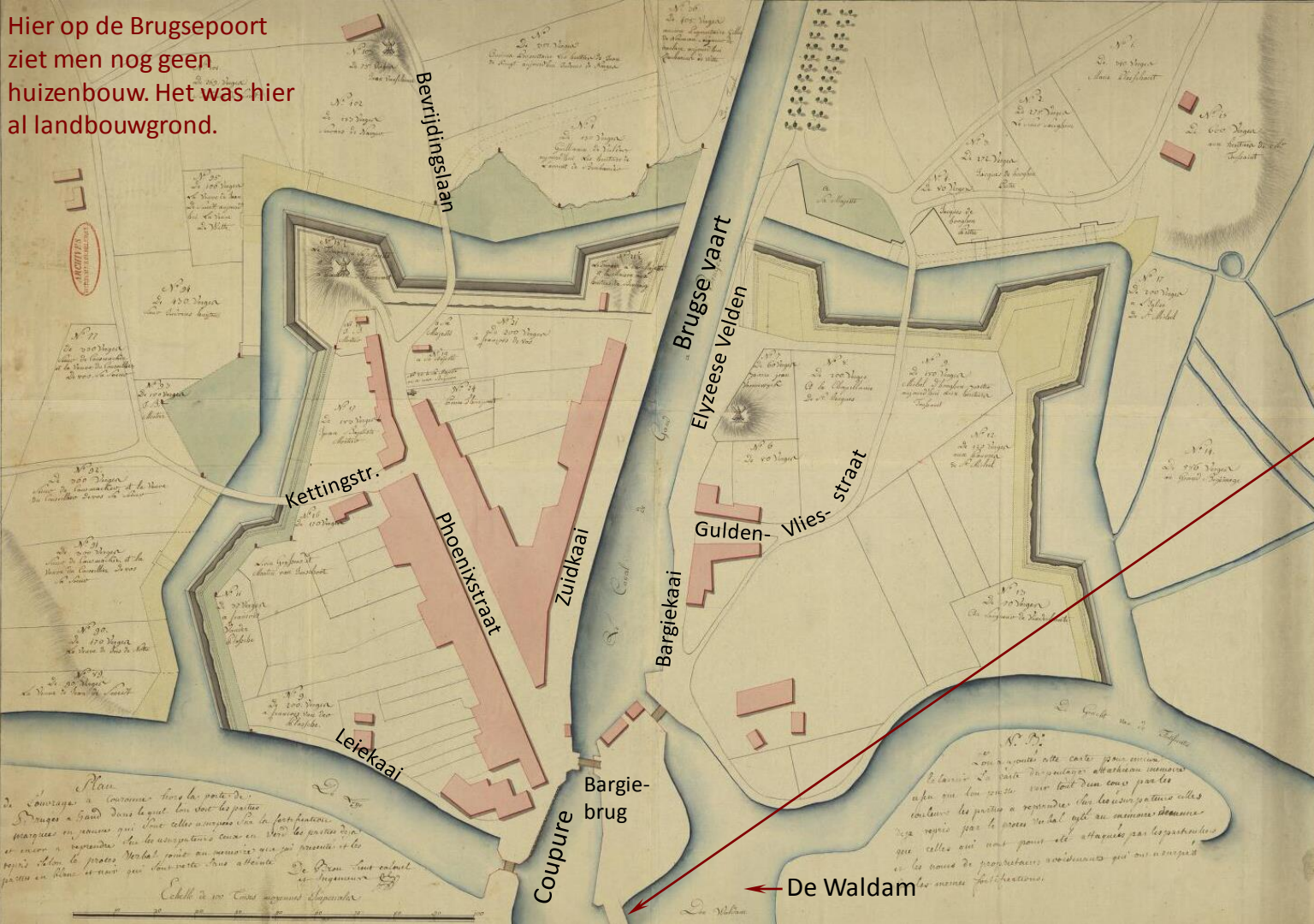

De Brugse Poort in de eerst helft v/d 19^e eeuw. Pakweg 200 jaren geleden. Het traject v/d Noordstraat nog goed herkenbaar.

Wynantz 1822

Hier op de Brugsepoort
ziet men nog geen
huizenbouw. Het was hier
al landbouwgrond.

1781. Deze kaart is
opgesteld in het Frans.
Nochtans zaten we
nog onder het
Oostenrijkse bewind.
De 2 Brugse poorten
staan juist niet op de
kaart.

De namen zijn vermeld
om je te kunnen
oriënteren.

Kaartje van de aan te leggen
Coupure is van een 5-tal jaren
later

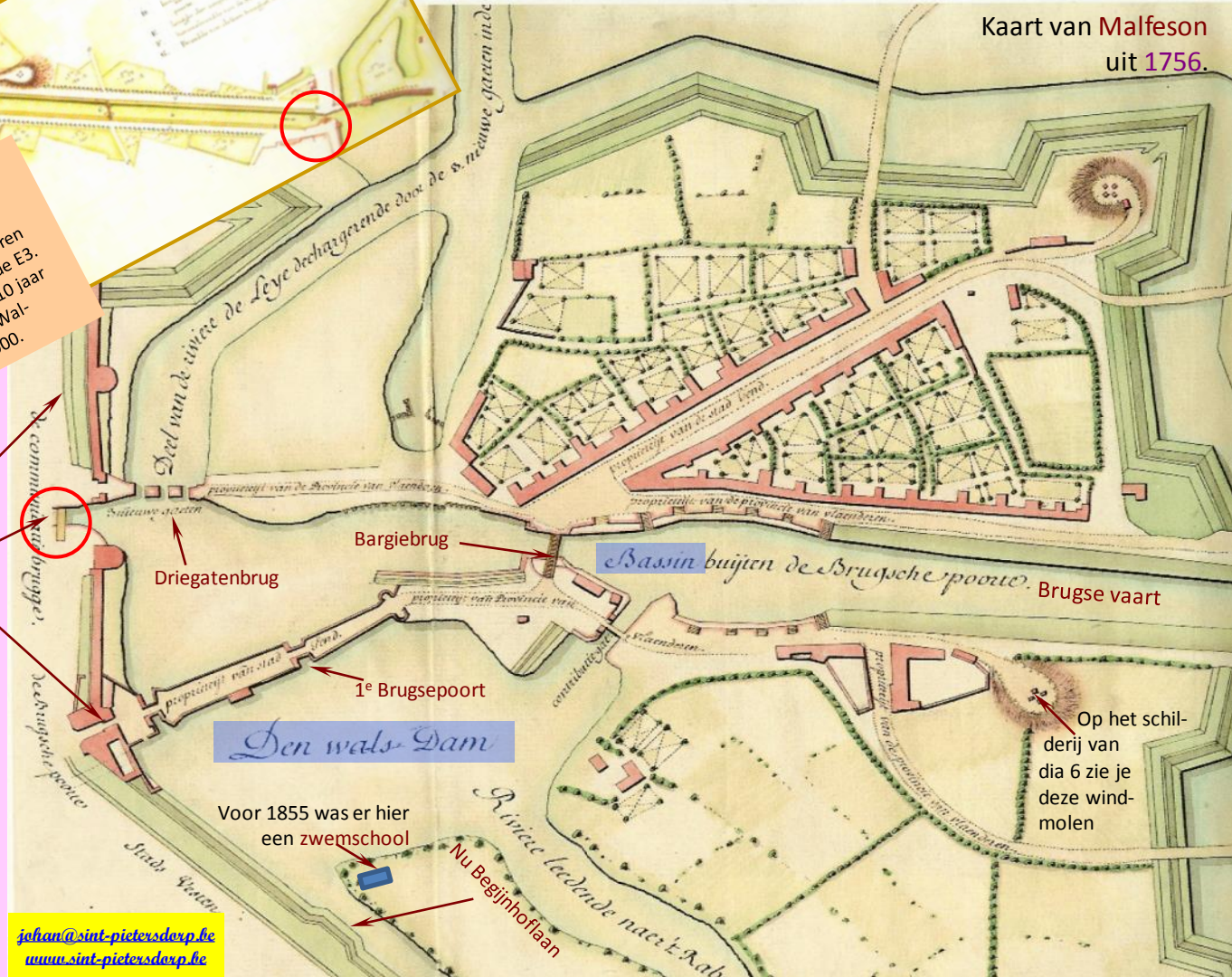
Vroeger was er bij openbare werken zeer veel
werkvolk betrokken voor lange tijd. Nu worden de
klussen in één twee drie geklaard door reuzegrote
zestig heb ik de aanleg gekend van de autostrade E3.
Daarna moest de opgevoerde grond minsten 10 jaar
rusten. Ik denk dat ze de Noordstraat en de Wal-
damkaai maar beginnen bouwen zijn na 1900.

Nieuwe Wandeling
Contributiebrug
2e Brugse poort

De eerste Bargiebrug was een draaibrug en
werd gelegd in 1753. Zij werd afgebroken in
1877 en vervangen door een platte draaibrug
in ijzer. In 1932 zou men vele draaibruggen
afschaffen en ze hoger leggen om de scheep-
vaart niet te hinderen (toen al speelden uur-
lonen ook een grote rol).

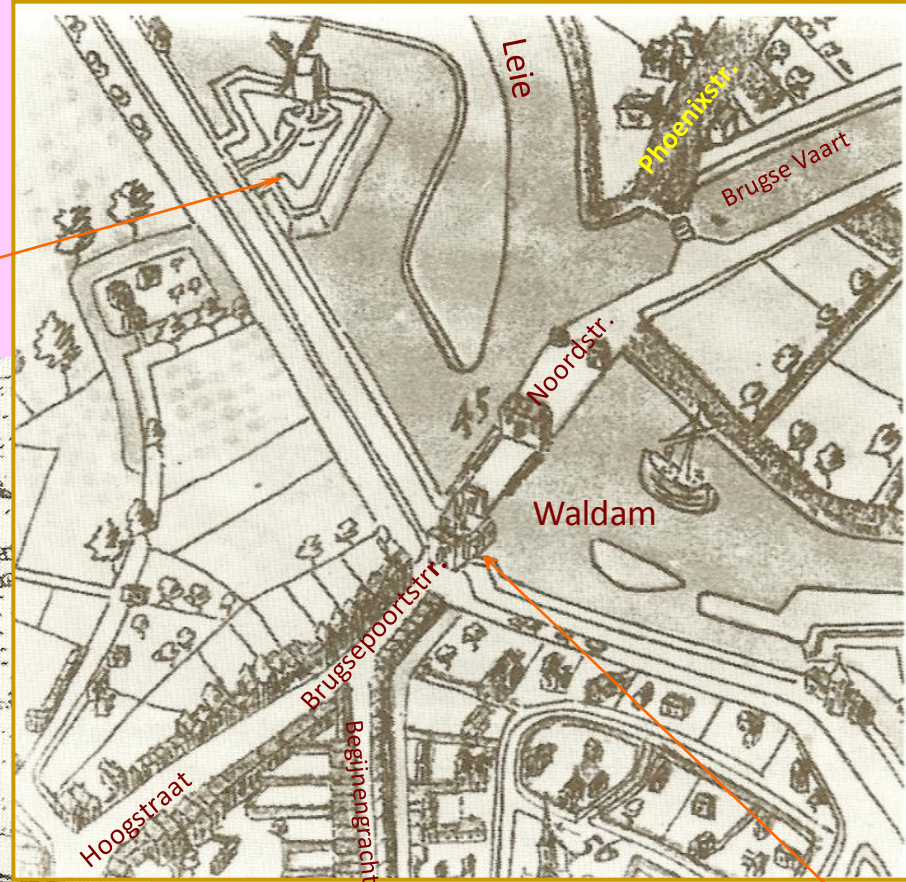
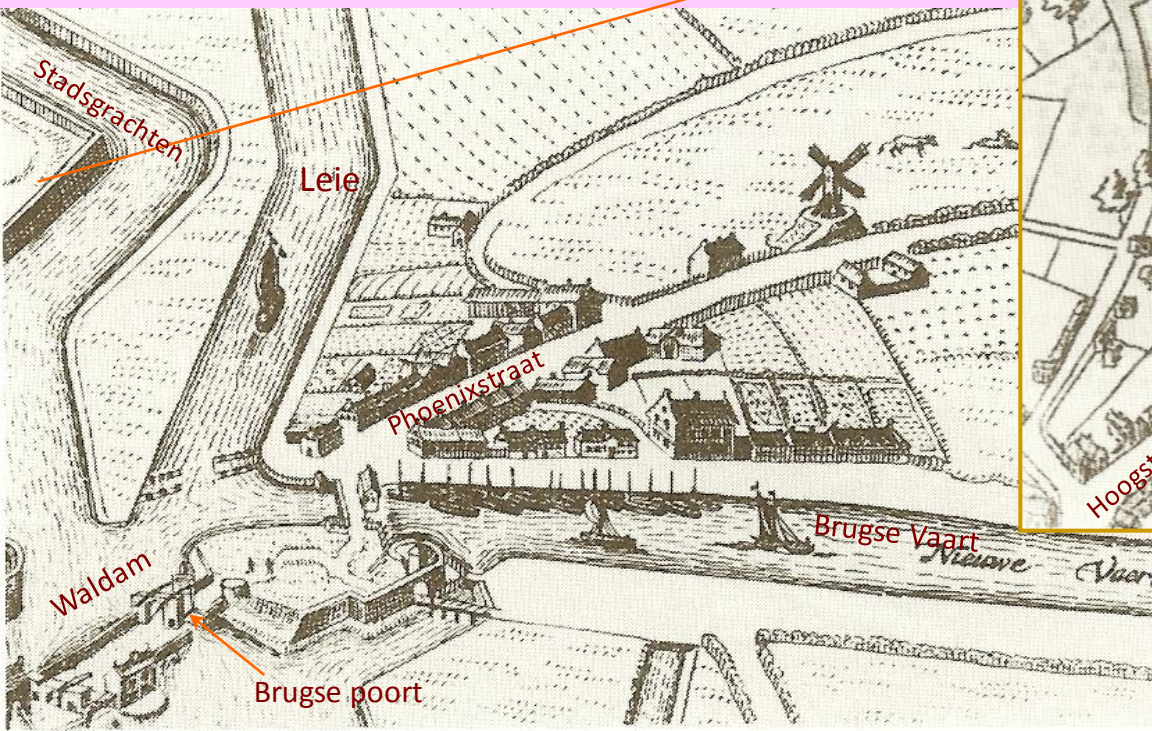
johan@sint-pietersdexp.be
www.sint-pietersdexp.be

Kaart van Malfeson
uit 1756.

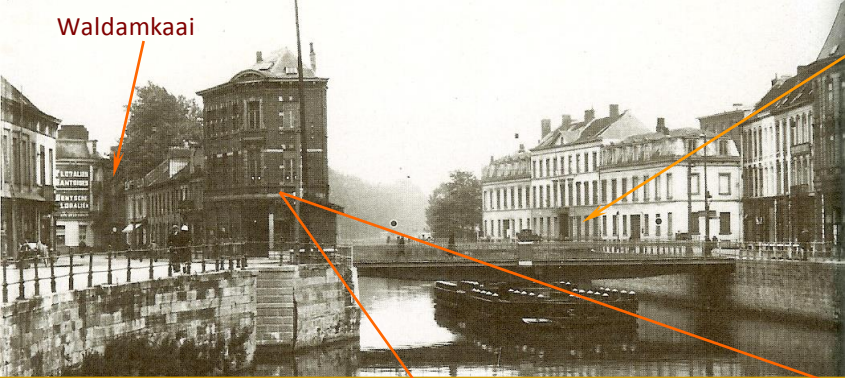
Graven van het kanaal. Dit gebeurde rond 1624.
Hieronder kaart van Hondius en Sanderus uit 1641.
De Coupure staat er nog niet op, deze zou pas 100 jaar later
worden gegraven rond 1755.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

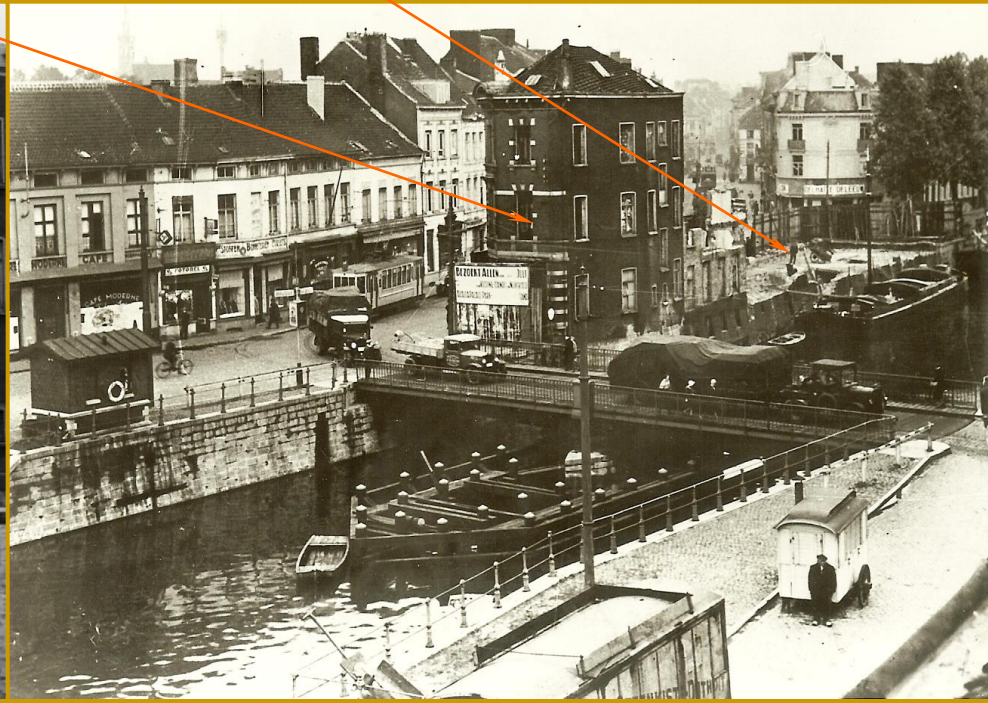
Hierboven kaart van Horenbault uit 1619, 2^e
poort van 1577.

Waldamkaai

Ingang van de vlasspinnerij "La Lys" opgericht in 1838

Al deels gesloopt **huizenblok** en nog te slopen huis aan de Bargiebrug om het mogelijk te maken de nieuwe brug schuin over het water te kunnen leggen in het verlengde v/d Phoenixstraat. Deze beslissing viel in 1932.

De oude Bargie-draaibrug lag haaks op het water terwijl de nieuwe vaste brug meer in het verlengde van zowel de Noordstraat als de Phoenixstraat kwam te liggen zodat de tram minder hinder zou ondervinden.

Waar vroeger de burelen v/d textielfabriek La Lys stonden zien we heden een appartementsgebouw staan.

Een fraaie plaat op de brugleuning herinnert ons aan de barges die ooit pendelden tussen Gent en Brugge.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Op de bovenste foto ligt de oude brug nog haaks over de vaart. De nieuwe brug zal schuin over het water komen te liggen. Ik denk dat dit besluit genomen werd door de trammaatschappij om te vermijden dat men 2 stevige bochten van 90° zou moeten. Voor het vervoer met paard en kar was dit zeker geen probleem want deze reden maar aan 5 à 10 km per uur.

Schone liedjes duren echter niet lang want in mei 1940 werd de brug opgeblazen en er kwam een noodbrug die dienst deed tot 1949. In 1950 werd dan de huidige brug geopend met veel bla bla bla (vrije hoogte 4,15 m voor de scheepvaart).

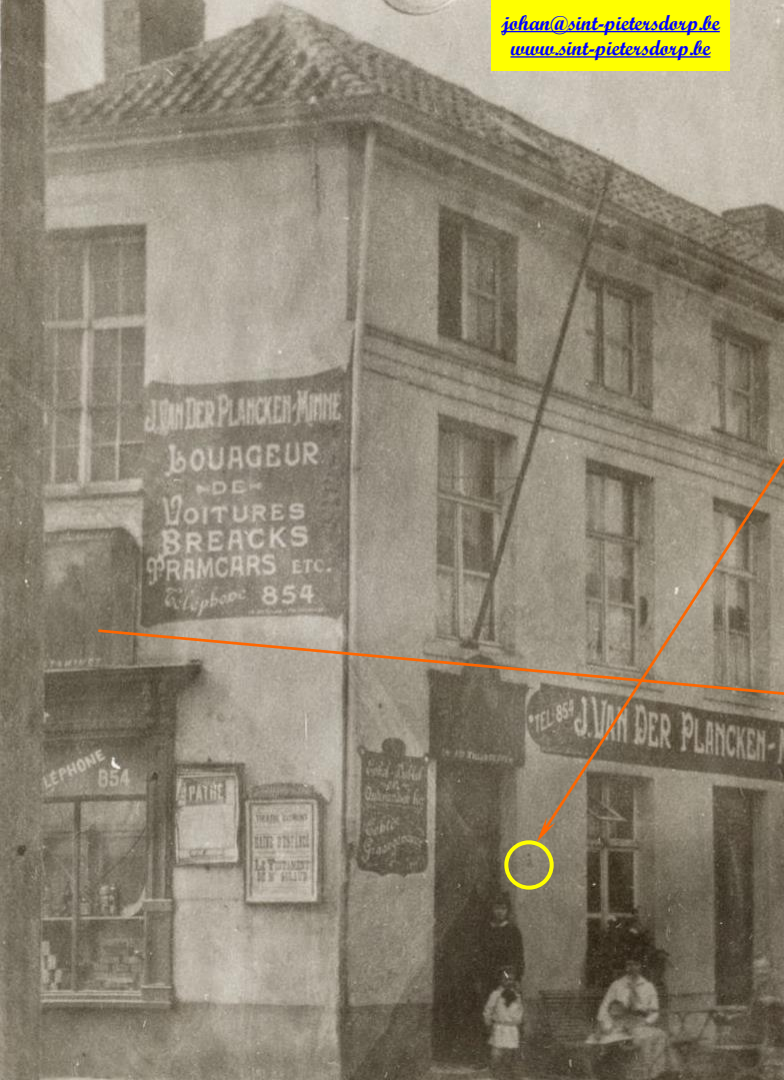
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De kerk St.-Jan Baptist op het Shegersplein

Kanaal

Coupure

Tijdens mijn zoektocht naar het hoekhuis op de linker foto viel ik op de foto rechts, meteen een hint naar de juiste locatie, **Noordstraat 3** in 1903, werd Noordstraat 1 rond 1930. Jarenlang woonde hier J. Van der Plancken - Minne, huurhouder (huurhouderij op de Nieuwewandeling 17, dicht bij de kleine gevangenis) **herbergier en brugdraaiër**. Hij was ook lange tijd ondernemer van de vervoerdienst der gevangenen, men noemde hem de **koetsier van het dievenhuis**. Een manusje van alles maw. Op de hoek op het n° 1 was er tot 1903 een Delhaize. Het n° 11 was een behangerszaak van **Winsel**. Blijkbaar had je rond die jaren in't begin v/d Noordstraat een insprong. De Waldam, vormde vroeger een grote plas (soort wal of vijver) aan het huidige einde v/d Begijnhof laan met een uitmonding recht op de Driegatenbrug (Nieuwewandeling), nu begin der huidige Waldamkaai.

1997

De hoek
Noordstraat -
Contributiestr.
Bemerk de
telefooncel in
1943

1904

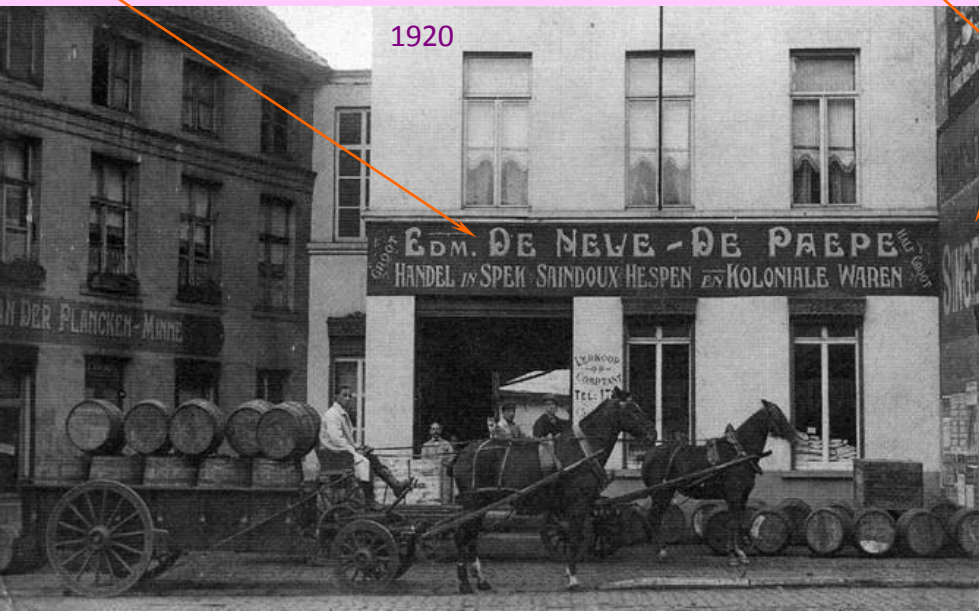

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

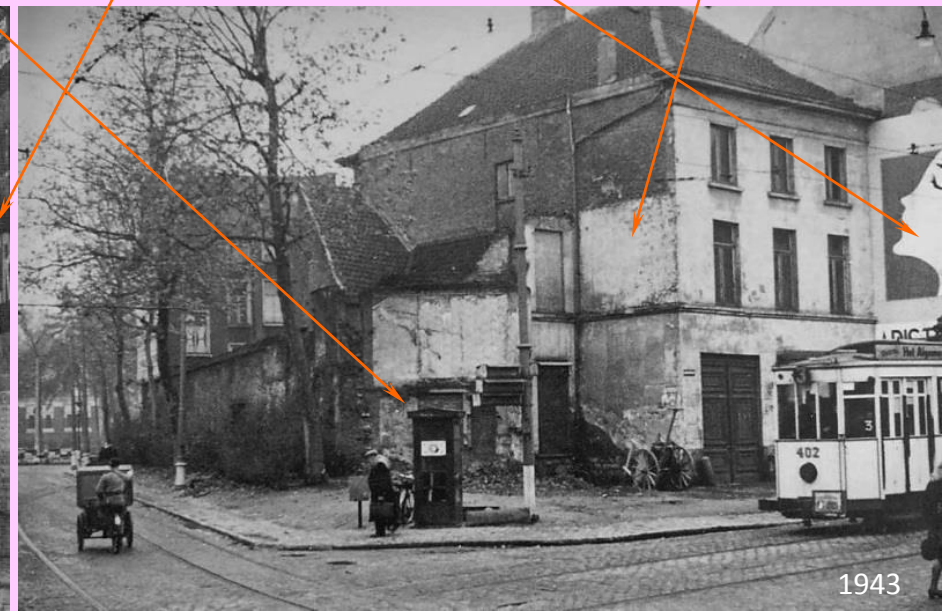
1900

Het is prof. **Guislain** die hier alles goed in 't oog hield.
Edmond De Neve, Noordstr. 5, kruidenierszaak

1920

1943

Waldamkaai

48
Courtyn E.
verwaren & fantasieartikelen

46
Haes H.
fotograaf

44
Siron E.
corsetten en ellegoederen

Blijkbaar terminus van tram 3?
Ik zie de sporen toch niet
doorlopen?

Dit huizenblok verdween om de brug dan redelijk te laten aansluiten op de **Phoenixstraat**. Door ze schuins over het water te leggen was het voor de tram en vrachtwagens veel gemakkelijker.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De 2 tramlijnen

Naar de Waldamkaai

70. Gent. — Bargiebrug
Gand. — Pont de la Barge

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Foto genomen vanaf de leuning
aan Jan Van Hembysebolwerk

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

21 Boucherie du Nord, Julien Noyen, sinds 1920 in de Noordstraat
 23 mej. H. Van Beerleire, winkel in ellegoederen

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Zoals ik eerder schreef werd de brug opgeblazen door onze eigen troepen in mei 1940. Blijkbaar kenden onze geniesoldaten niet zo veel van munitie omdat er 2 woningen niet meer bewoonbaar werden. Hierboven de **noodbrug die dienst zou doen tot 1949**, ook het jaar van de aanvang van de nieuwe te bouwen betonnen brug.

Hiernaast is de afgewerkte brug uit 21 januari 1935. 17 maanden nodig gehad om ze te verwezenlijken en men had maar een aantal seconden nodig in 1940 om ze naar de vaantjes te helpen.

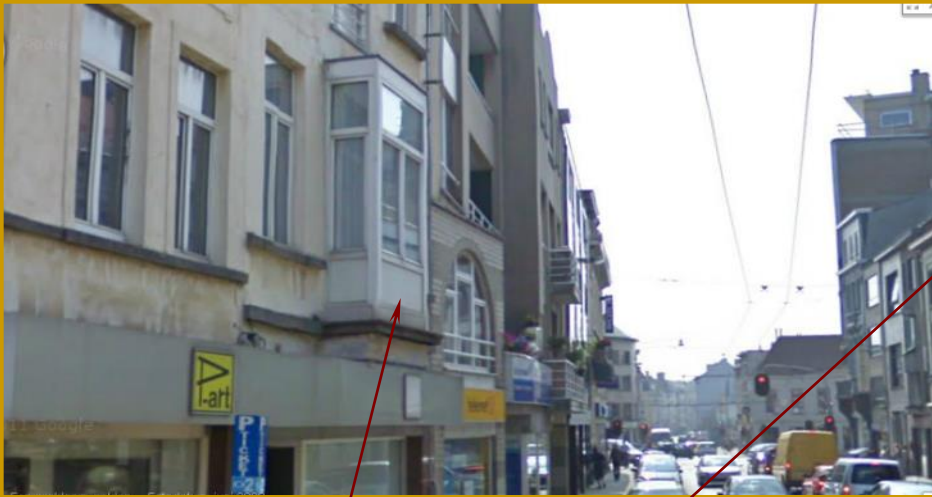
Wanneer de Nieuwe Leeuw in
een Gouden Leeuw werd gedoopt
weet ik niet

De Noordstraat toch wel wat veranderd na 50 jaar.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ciné City was een bescheiden wijkzaaltje zoals er voor wereldoorlog II (Ciné du Nord) veel waren en was in de jaren 60 één van de zo vele cinema's die Gent telde. Na lange leegstand en verkrotting in 1979 gesloopt. Het begin van de Noordstraat is hier grondig verbouwd na de stopzetting van de Ciné City.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

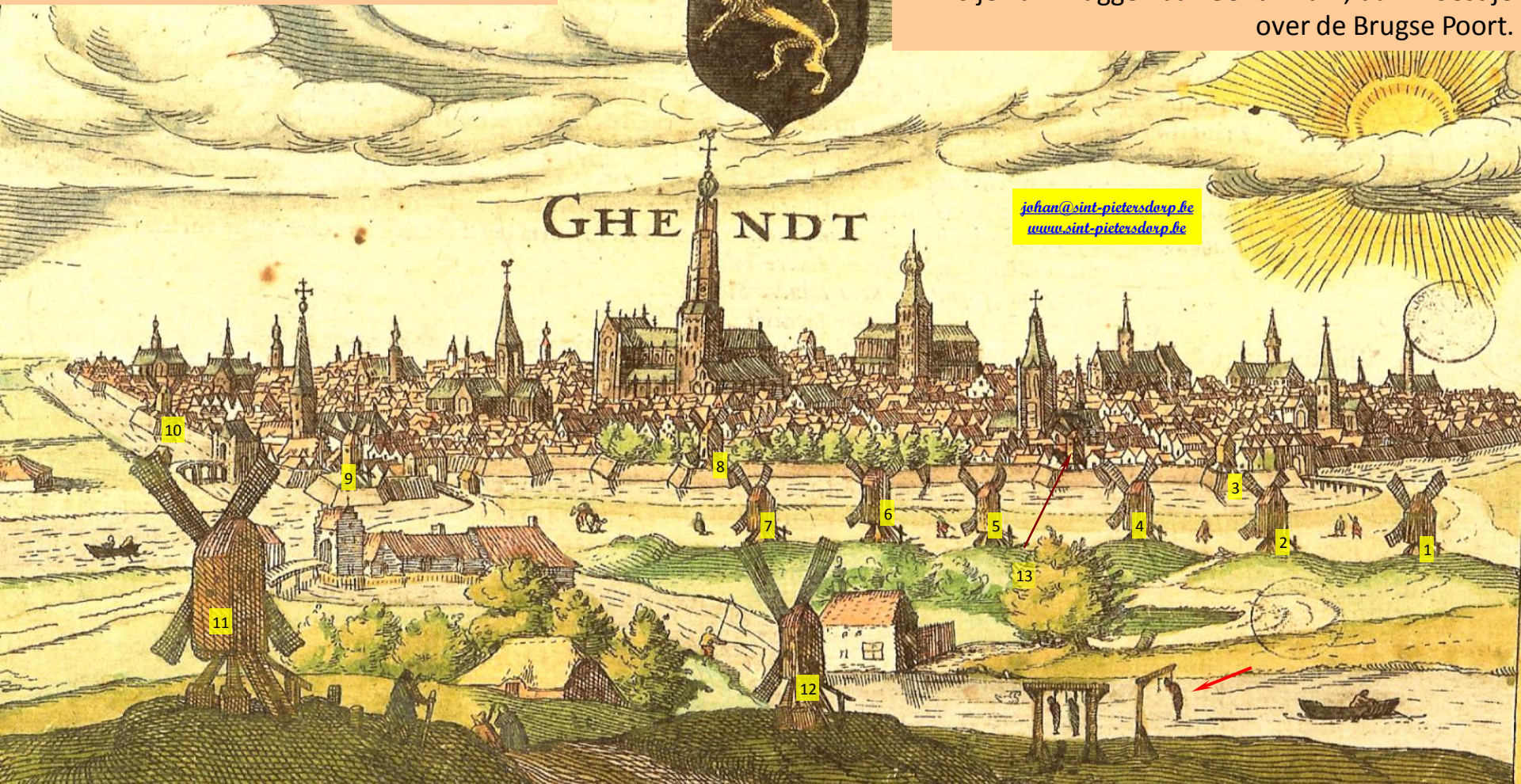
Ook het einde van de Noordstraat is grondig veranderd

Meer dan 100 windmolens stonden er op de stads-
vesten. Hier rond de Brugse Poort stonden er wel **13**

Gravure uit 1613 tijdens het Calvinistisch bewind.
Als je van Brugge naar Gent kwam, dan moest je
over de Brugse Poort.

Wegens plaatsgebrek hier zitten Brugsevaart, Bargiekaai en Aardewegbrug op [E20](#)

Einde B28. Zie verder [B29](#) voor Onderbergen & Jacobijnenstraat

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Beste, we zijn geen bedrijf dat men dagelijks contacteert. Voor ons is het van belang het **webadres door te geven** aan vrienden en ook [E23](#) erbij te vermelden zodat zij onmiddellijk hun straat kunnen aanklikken. Zalig toch!

DE SCHAAATSEMAAKER.
Om ligt behaagen, Een wigtig waagen.

